Влада на Република Северна Македонија
Агенција за млади и спорт

Бр. 12-923/1
07-06-2021 год.

Агенција за млади и спорт
Ул.Македонија бр.38
Палата „Панко Брашанаров"
1000 Скопје,
Република Северна Македонија
Тел. +389 (0) 2 3119-628
Email: contact@ams.gov.mk
web: www.ams.gov.mk

Врз основа на член 55 став 2 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија" бр,58/2000, 44/2002, 82/2008, 167/2010 и 51/2011 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 96/19 и 110/19), а во врска со член 22 од Законот за младинско учество и младински политики („Службен весник на Република Северна Македонија" бр.10/2020), директорот на Агенција за млади и спорт донесе:

ПРАВИЛНИК
ЗА СТАНДАРДИ ЗА КВАЛИТЕТ НА МЛАДИНСКИТЕ ЦЕНТРИ

Дел 1: Дефинирање, начин на основање и работа на младинските центри

Дефиниција
Младински центри

(1) Младинските центри се места каде се подготвуваат и спроведуваат програми кои ја подобруваат благосостојбата на младите, развојот на личниот, социјален и професионален живот на младите, информации од важен интерес за младите и други аспекти од животот на младите.

→ Млади, лица на возраст 15 до 29 години

→ Младинска работа - организиран и систематски процес на едукација и поддршка на автентичниот развој на младите со цел остварување на нивниот целокупен личен, социјален и општествен потенцијал и нивно активно вклучување во животот на заедницата.

→ Младински работници - квалификувани лица кои поседуваат компетенции за работа со млади луѓе спроведувајќи активности со кои се поддржуванивни од личен и социјален развој преку неформално и информално учење.

→ Национално портфолио за младински работници - национален документ кој нуди информации за младинската работа, сет от на компетенции на различните профили на младински работници и начините на нивното стекнување.

→ Етички кодекс за младински работници - збир од начела по кои младинските работници треба да се водат во својата работа.

→ Понудувач на младинска работа - правно лице (организација, институција, државен орган, единица на локална самоуправа) или сервис за млади формиран од правно лице (младински центри, клубови, канцеларии и сл.) кое обезбедува младинска работа во согласност со Националните стандарди за квалитет на младинска работа

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК
EGZEMPLARI ARKIVOR

→ Национални стандарди за квалитет во младинската работа- национален документ , кој нуди краток приказ на: младинската работа, нејзините карактеристики, вредности, видови и типови, придобивките од младинската работа и нејзината историја; предусловите потребни за спроведување на младинската работа; критериумите и идикаторите за квалитет; системот за проценување на квалитетот на младинската работа и алатките за оценување на квалитетот на младинската работа.

→ Меѓусекторска група за младинска работа - работна група за младинска работа формирана во рамките на Агенција за млади и спорт и составена од претставници на: Агенцијата за млади и спорт, номинирани претставници од Националната чадорна организација на понудувачи на младинска работа, и

претставници на други понудувачи на младинска работа кои не се дел од Националната чадорна организација, а кои се избрани на отворен повик од страна на Агенција за млади и спорт, според претходно дефинирани критериуми од страна на Агенцијата за млади и спорт и Националната чадорна организација, претставници на Министерство за образование и наука, Министерство за труд и социјална политика, Министерство за локална самоуправа, и претставници на Заедница на единицитена локална самоуправа на Република Северна Македонија.

Главна целна група за која првенствено се наменети услугите и активностите во младинските центри се млади лица на возраст од 15 до 29 години, индивидуалци или организирани во формални или не формалниоблици на организирање.

Во одредени активности, а во согласност со целите на активноста и потребите на главната целна група, може да бидат вклучени и помлади /или повозрасни лица.

2. Цели

Целта на постоењето на младинските центри е да се обезбеди соодветен и безбеден простор каде ќе се спроведува системска поддршка на личниот развој на младите луѓе и нивното активно вклучување во животот во заедницата преку:

→ неформално образование: обучување и подучување на млади;

→ информирање, менторство, подучување и советување;

→ информално искуствено учење кое се случува во слободно време низ учество во забавни и волонтерски активности организирани за и од млади.

Младинските центри се од отворен тип и истите им се достапни за младите најмалку 40 часа, распоредени во најмалку 5 дена неделно. Во овој период младите можат да доаѓаат во Центарот, да учествуваат во програмските активности и да ги користат постојаните услуги или пак да се самоорганизизаат, дружат и да ги користат достапните ресурси со поддршка на младинските работници од Центарот.

3. Начин на основање и функционирање

Во согласност со Законот за младинско учество и младински политики, младински центри треба да постојат во сите единици на локална самоуправа, а единиците на локалната самоуправа се должни да обезбедат услови за функционирање на најмалку еден младински центар на нивната територија.

Основањето на Младински Центар подразбира обезбедување минимум финансиски средства за неговото непречено функционирање, од страна на единицата на локалната самоуправа.

Младинскиот центар се основа од Единиците на Локалната самоуправа.

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК
EGZEMPLARI ARKIVOR

Преку јавен повик, на транспарентен начин, ЕЛС избира младинска организација или организација за млади регистрирани во регистарот *, а која ќе раководи и управува со Младинскиот центар за период од 3 до 5 години.

Младинските организации или организации за млади регистрирани во регистарот, што аплицирале за управување и раководење со Младинскиот центар се должни да поднесат:

Годишна Годишна програма за работа на МЦ, која ќе ги исполнува сите Стандарди за квалитет на младинските центри,

Годишен буџет за спроведување на предложената програма,

портфолио на организацијата или организациите кои се пријавуваат на јавниот повик за управување со центарот, се пријавуваат како неформална група на организации за млади или младински организации.

При избор на младинска организација или организација за млади регистрирани во регистарот кои ќе управуваат со центарот, предност имаат младински организации и организации за млади кои постојат повеќе од 3 години и кои имаат Портфолио каде јасно се гледа нивниот придонес и работа во сферата на младинската работа.

ЕЛС е должна да обезбеди од 50% до 70% од потребните средства за реализација на поднесената Програма, а останатите средства организацијата ќе треба да ги обезбеди од други извори.

На истекот од календарската година младинска организација или организација за млади регистрирани во регистарот е должно да достави до советот на ЕЛС извештај за реализираната Програма , како и Програма за наредна година.

Во текот на првата година од спроведувањето на програмата, Меѓуресорската група за младинска работа при Агенција за млади и спорт ќе иницира процес за постигнување квалитет во младинскиот центар, во согласност со Стандардите за квалитет на младинските центри. Меѓуресорската група ќе подготви извештај кој ќе вклучува евалуација на стандардите и план за нивно подобрување во наредните години.

Во случај Младинскиот центар да не ги исполнува минималните стандарди за квалитет, Меѓуресорската група за младинска работа при Агенција за млади и спорт ќе достави негативен извештај, по што ЕЛС е должна управувањето и раководењето на младинскиот центар да го отстапи на друга младинска организација или организација за млади регистрирани во регистарот, на транспарентен начин (преку јавен повик).

Младинскиот центар, мора да добие QualityLabel/Етикета за квалитет, од страна на Меѓусекторска група за младинска работа при Агенција замлади и спорт, а врз основа на усвоени Национални стандарди за квалитет во младинската работа и овие Стандарди за квалитет на младинските центри.

На територијата на локалната самоуправа можат да функционираат повеќе младински центри. Во согласност со потребите и расположливите ресурси, единиците на локалната самоуправа можат и треба да основаат повеќе младински центри.

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК
EGZEMPLARI ARKIVOR

4. Финансирање

Единиците на локална самоуправа имаат обврска финансиски да го поддржат основањето и функционирањето на младинските центри.

Единиците за локална самоуправа треба да ги обезбедат следните минимум услови за функционирање на младинските центри:

- Соодветен простор, во согласност со овие стандарди и расположливите ресурси
- Режиски трошоци за работа на центарот
- Минимум мебел и техничка опрема, во согласност со програмата на работа на младинскиот центар
- Минимум материјали за програмски активности, во согласност со програмата за работа на младинскиот центар
- Годишни програмски активности на центарот кои ќе вклучуваат и трошоци за ангажирање на најмалку едно лице – квалификуван младински работник кој ќе биде избран и предложени од младинска организација или организација за млади регистрирани во регистарот избрани да управуваат со младинскиот центар и ќе ја извршува функцијата на координатор на младинскиот центар

Поддршката на младинските центри може да се обезбеди во финансиски средства и/или во постоечки ресурси (простор, мебел, опрема, материјали). Единиците на локална самоуправа и засегнатите локални младинска организација или организација за млади регистрирани во регистарот, се охрабруваат дел од средствата за основање и работа да ги обезбедуваат преку соработка со бизнис заедницата, во соработка со државни установи и преку проекти финансирани од страна на домашни и меѓународни фондации.

Заради осигурување на континуитет на понудата на младинска работа, се препорачува средствата за основање на центри, за обезбедување на простор и набавка на мебел и техничка опрема и за реализација на дел од програмските активности да се обезбедат и преку локални ресурси, а неисклучиво преку проекти финансирани од страна на странски фондации.

Агенцијата за млади и спорт се обврзува да обезбеди посебни финансиски средства што ќе се користат за поддршка на програмски активности предложени од младински центри што имаат добиено Етикета за квалитет. АМС ќе определи посебна буџетска ставка која ќе ги поддржува програмските активности на годишно ниво по претходно објавен јавен повик за младински центри.

5. Персонал на младинските центри

Младинска организација или организација за млади регистрирани во регистарот, кои управуваат со Младинските центри имаат административни и програмски тимови составени од квалификувани професионалци, кои спроведуваат различни, точно определени и комплементарни активности заради непречено функционирање на центарот. Овие стандарди го пропишуваат видот и бројот на професионалците што треба да бидат вработени/ангажирани за младинските центри да бидат целосно екипирани и функционални. Во согласност со расположливите финансиски можности и достапни човечки ресурси, тимовите ќе бидат екипирани постепено, при што правните лица одговорни за работата на центрите ќе водат сметка да се вработуваат/ангажираат што е можно повеќе лица со професионални профили пропишани во овие Стандарди и во Националното портфолио за младински работници.

Административен тим:

- Дипломиран младински работник

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК
EGZEMPLARI ARKIVOR

- Финансиски координатор
- Административен ассистент

Административниот тим е задолжен за:
- уредување на работата на младинскиот центар
- управување со работата на младинскиот центар
- обезбедување на услови за негово непречено функционирање согласно прописите и правилата кои постојат во државата и на територијата на локалната самоуправа каде е формиран Центарот.

Програмски тим:
- Дипломиран младински работник
- Социјален работник
- Психотерапевт
- Работници со млади 2
- Млади волонтери

Програмскиот тим е задолжен за:
- спроведување на истражувања за мапирање на локалните потреби, интереси и можности на младите;
- креирање и спроведување на програми за младинска работа соодветни на мапираните локални потреби, интереси и можности кои им се достапни на младите;
- следење на спроведувањето на таквите програми, осигурување на нивниот квалитет
- проценување на успехот на програмите за младинска работа

1 . Согласно Портфолиото за младински работници - дипломиран младински работник може да биде лице кое:
- завршило високо образование: додипломски студии за младинска работа или
- завршило високо образование, додипломски студии во некоја од сродните професии, но следело обуки за младинскаработа во рамки на неформално учење, стручно образование или образование за возрасни.

2 . Согласно Портфолиото за младински работници - работник со млади може да биде лице кое завршило најмалку средно образование и :
- има знаење за работа со млади стекнато низ искуство, а валидирано низ системот за валидација на претходно стекнато знаење, или пак,
- посетувало обука за работник со млади во рамки на неформално учење, стручно образование или образование за возрасни.

Лицата кои ќе бидат вработени/ангажирани во младинскиот центар како младински работници, треба да ги исполнуваат критеиумите во согласност со Националното портфолио за младински работници, или да се во процес на задоволување на истите. Сите професионалци од Центарот треба да работат согласно со Националните стандарди за квалитет на младинската работа.

Единиците на локална самоуправа се должни да обезбедат надомест за плата на најмалку едно лице, кое ќе биде дел од административниот тим на младинскиот центар. Средствата за ангажирање на ова лице се дел од вкупниот буџет кој ќе се доделува на младинска организација или организација за млади регистрирани во регистарот за управување со младинскиот центар.

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК
EGZEMPLARI ARKIVOR

Постојан месечен надомест за другите членови на тимот во иднина ќе биде обезбеден преку дополнително финансирање од страна на локалните или јавните власти, преку проекти финансирани од страна на донатори и/или активности за самоодржливост.

Дел 2: Стандарди за квалитет на младинските центри

Младинските центри работат во согласност со Законот за младинско учество и младински политики,Националните стандарди за квалитет во младинската работа и Националните стандарди за квалитетна младинските центри. Младинските центри кои ги исполнуваат пропишаните стандарди добиваат QualityLabel/Етикета за квалитет, од страна на Меѓусекторската група за младинска работа во Агенција за млади и спорт.

Процесот за оценување на стандардите на квалитет и начинот на добивање на Етикета за квалитете пропишан со Правилник усвоен од страна на Меѓусекторската група за младинска работа формирана при Агенција за млади и спорт.

СТАНДАРДИ ЗА КВАЛИТЕТ НА МЛАДИНСКИТЕ ЦЕНТРИ

Главна цел на младинскиот центар е да обезбедува системска поддршка на развојот на младите и нивно вклучување во заедницата

Услови што треба да бидат исполнети:

1.1. Главна цел на програмите и активностите на младинскиот центар е поддршка на личниот развој на младите и нивното активно вклучување во животот на заедницата, како и поддршка на чинителите кои работат со млади луѓе на остварување на овие цели.

1.2. Програмите и активностите кои се подготвуваат, спроведуваат и поддржуваат во младинскиот центар се креирани и спроведени со вклучување на различни чинители од значење за целите кои сакаат да се постигнат.

1.3. Програмите и активностите на младинскиот центар се комплементарни и ги надополнуваат останатите сервиси за млади, формите на младинско организирање, образовните институции и други чинители; придонесуваат кон истражување, реализација и унапредување на личните когнитивни, емоционални и социјални потенцијали на младиот човек.

1.4. Програмите и активностите на младинскиот центар се креирани и спроведувани во склад со возраста, специфични искуства, права и потреби на младите и користат разновидна методологија за неформално образование и информално учење што одговара на типот, целите, тематиката и целната група.

1.5. Програмите и активностите во центарот ги третираат младите луѓе како достоинствени, одговорни и активни чинители, фокусирајќи се на нивните потенцијали и силни страни и ги охрабруваат на ист таков начин да се однесуваат кон сите корисници на услугите во Младинскиот центар.

2. Младинскиот центар располага со безбеден, пристапен и достапен простор што одговарана различните потреби и можности на целната група

Услови што треба да бидат исполнети:

2.1. Просторот на младинскиот центар е соодветен на типот на младинска работа и активностите кои се спроведуваат и располага со неопходна опрема.

2.2. Младинскиот центар се наоѓа во простор на локација што е безбедна за сите млади луѓе од заедницата и располага со инфрастуктура, опрема и помагала кои се неопходни за да се овозможи

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК
EGZEMPLARI ARKIVOR

непречено и безбедно пристапување кон истиот од страна на сите млади од локалната заедница, независно од нивните физичка и здравствена состојба.

2.3. Младинскиот центар нуди програми и активности што се соодветни на потребите на младите луѓе со различни физички и когнитивни способности.

2.4. Младинскиот центар ги поседува соодветните документи што потврдуваат исполнување на националните критериуми за задоволување на минималните санитарно – хигиенски услови на просторот и на условите за хемиско технолошка заштита на учесниците.

2.5. Програмите во младинскиот центар се спроведувани од страна на лица кои имаат соодветни и верификувани компетенции стекнати преку формално или неформално образование и кои се обучени и знаат како да ги применуваат потребните хигиенско-технички заштитни мерки и средства, во согласност со законските прописи.

3. Младинскиот центар има соодветен стручен персонал

Услови што треба да бидат исполнети:

3.1. Во младинскиот центар работат квалификувани професионални – младински работници кои ги исполнуваат критериумите во согласност со Националното портфолио за младински работници, или се во процес на задоволување на истите.

3.2. Бројот и профилот на членовите на стручниот персонал во младинскиот центар одговараат на обемот на работа, големината и потребите на целната група и видот на програмите и активностите што ги спроведува центарот.

3.3. Членовите на персоналот на младинскиот центар спроведуваат задачи во согласностсо нивното професионално портфолио, а во склад со задачите и делокругот на работа предвиден за нивната работна позиција, политиките и правилата на центарот.

3.4. Персоналот одговорно се однесува кон младинскиот центар и се грижи за ефективно и ефикасно ракување со достапните ресурси за остварување на целите и задачите на нивната работа, согласно на националното законодавство.

4. Младинскиот центар работи врз основа на програма на активности заснована на неформално образование, учество и вклученост

Услови што треба да бидат исполнети:

4.1. Младинскиот центар работи врз основа на утврдена годишна програма за која се обезбедени соодветни човечки, просторни и материјални ресурси.

4.2. Програмата на младинскиот центар нуди активности кои се креирани и спроведувани во склад со возраста, специфичните искуства, права и потреби на младите од локалната заедница каде функционира центарот, а со директно учествона младите луѓе.

4.3. Активностите на младинскиот центар користат разновидна методологија за неформално образование и информално учење што одговара на типот, целите, тематиката и целната група.

4.4. Активностите на младинскиот центар се отворени и инклузивни кон сите млади од локалната заедница во која е отворен центарот, независно од нивниот пол, општествен статус, политичка определба, сексуална ориентација, етничка и национална припадност, религиозни убедувања, здравствена состојба и друго.

4.5. Активностите на младинскиот центар активно промовираат и поддржуваат младинско учество во заедницата.

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК
EGZEMPLARI ARKIVOR

5. Младинскиот центар одговара на директно идентификувани потреби на младите луѓе од локалната заедница

Услови што треба да бидат исполнети:

5.1. Програмите во младинскиот центар се подготвуваат после задолжително спроведени истражувања и мапирања на интересите, потребите и предизвиците на младите од локалната заедница на чие подрачје делува центарот.

5.2. Истражувањата се спроведуваат од страна на креаторите на програмите и активностите во младинскот центар или од страна на други чинители кои во соодветниот период ги истражиле потребите на младите од таа заедница.

5.3. Потребите на младите од локалната заедница се идентификувани низ партиципативен и инклузивен процес што е приспособен на потребите и способностите на сите млади луѓе.

6. Младинскиот центар активно ги вклучува младите луѓе, младинските организации,организациите за млади, сервисите за млади и неформалните групи на млади

Услови што треба да бидат исполнети:

6.1. Младите корисници на услугите на младинскиот центар се активно вклучени во креирање и реализирање на програмите и активностите на центарот преку:

- Консултации за прашања поврзани со понудата на активности, програми и услуги во младинскиот центар како и со прашања поврзани со работата на самиот центар;
- Заедничко одлучување и работа со возрасните во креирање и спроведување на дел од активностите на иницијатива на младинските работници или нанивна сопствена иницијатива.

6.2. Младинскиот центар активно соработува со формите на младинско организирање, сервисите за млади и неформалните групи на млади во локалната заедница, преку:

- Користење на нивната експертиза при креирање на програмите,
- Обезбедување просторна и логистичка поддршка за нивните активности,
- Спроведување на заеднички активности,
- Заедничко делување и застапување за прашања што ги засегаат младите во локалната заедница, и на други начини.

7. Младинскиот центар го поддржува развојот на младинската работа, младинското учествои младинските политики

Услови што треба да бидат исполнети:

7.1. Програмите и активностите во младинскиот центар се креираат и спроведуваат имајќи ги предвид моменталните општествени случувања и достигнувања, интересите, потребите и правата на младите, но и согласно најновите сознанија за методологијата на младинската работа и за нејзиниот придонес кон поддржувањена развојот на младиот човек.

7.2. Со своите активности, младинскиот центар овозможува зајакнување на способностите и можностите на младите да се вклучат во процесите на донесувањена одлуки во самиот центар, пошироко во животот на заедницата и во креирање на локални и национални младински политики.

7.3. Резултатите и искуствата добиени низ програмите на младинскиот центар се користат за обогатување и развивање на младинската работа, нејзините пристапи, методи и ресурси.

7.4. Младинскиот центар користи процеси на самооценување како основа за учење и подобрување на квалитетот на работата.

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК
EGZEMPLARI ARKIVOR

8. Младинскиот центар има транспарентни финансиски процедури и механизми за известување до локалната самоуправа, младите и локалната заедница

Услови што треба да бидат исполнети:

8.1. Младинскиот центар навремено изготвува и јавно објавува финансиски и програмски извештаи за својата работа, преку средствата за јавно информирањеи/или својата веб страна.

8.2. На барање на локалната самоуправа, органите на државната управа, сервисите за млади, формите на младинско организирање, младите и другите граѓани од локалната заедница, младинскиот центар објавува дополнителни информации засвојата работа и начин на функционирање.

8.3. Младинскиот центар располага и менаџира со финансиските и други ресурси одговорно и врз основа на позитивните законски прописи.

9. Младинскиот центар прифаќа различности и овозможува сигурна средина за дијалог помеѓу младите

Услови што треба да бидат исполнети:

9.1. Програмите и начинот на работа на младинскиот центар се засноваат на принципите на демократија, човекови права и владеење на правото.

9.2. Младинскиот центар спроведува програми што активно промовираат почитување на различностите, учење за човековите права, меѓукултурно учење, демократско граѓанство, младинско учество и вклученост на младите независно од нивниот пол, општествен статус, политичка определба, сексуална ориентација, етничка и национална припадност, религиозни убедувања, здравствена состојба, физички и когнитивни способности и друго.

9.3. Програмите и активностите во младинскиот центар го стимулираат развојот на културна сензитивност и обезбедуваат сигурен простор за дискусии меѓу младите кои го помагаат развојот на однесување во кое се рефлектира почитување на универзалните човекови права.

Директор

Наумче Мојсовски

*Регистар на младински организации и организации за млади кој го води Агенција за млади и спорт

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК
EGZEMPLARI ARKIVOR